

PÖSTYÉNI PÖSTYÉNER ZEITUNG PÖSTYÉN KÖZSÉG

Előfizetési díjak:

Egy évre	20.— korona
Félévre	10.— " "
Negyedévre	5.— " "
Egyes szám ára	40 fillér

TELEFON 43.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: FÖLDES SANDOR

Megjelenik hetenkint egyszer
hétfőn este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Erzsébet-út 29. szám.

TELEFON 43.

Tisza István gróf cikke és — Pöstyén

Pöstyén, ápr. 16.

Tisza István gróf miniszterelnök husvétii cikket irt az „Igazmondó“-ba. A cikknek „Husvét szombatján“ a címe és egyszerű, közvetlen hangon, helyenként szinte a valómásztétel őszinteségével szól a nemzetnek ahhoz a nagyobb feléhez, mely itthon hordja a háboru keresztjét. Bennünket, az itthonlevőket készít elő arra, hogy a legutóbbi rossz termés következtében az új aratásig az eddiginél nehezebb küzdelem és nagyobb nélkülözés vár ránk s felszólít, hogy az újabb szenvedéseket harcaink várható eredménye érdekében viseljük el néma és hősiesség kitartással. Ezen a részén tehát inkább bőjt, sem mint husvétii hangulat az, mely a miniszterelnök cikkét előnti, a kinyilatkoztatás reménysége azonban ott van a cikk elején, ahol Tisza István gróf szilárd meggyőződését fejezi ki azon, hogy az ellenségeink testén óráról-órára felpattogzó rések és repedések meghozzák a mi végső győzelmünket s az igazi, tartós, áldásos békét.

A cikk elejéből az a reménység szól felénk, hogy a láng, mely vörösrre festi Oroszország egét, a hajnal közeli hasadása.

Ezután szól a miniszterelnök az ország közönségére való föladatakról. Cikkének ez a része a következőképpen hangzik:

A magyar nemzetnek annyiszor kipróbált nélkülözni és tűrni tudását fokozott mértékben kell igénybevennünk s a szent ügy sikere érdekében kéréselhetetlen szigorral kell megvárunk mindenkitől, hogy a veszedelemben forgó hazáért bátor lélekkel viseljen el minden nélkülözést.

Ne higgye senki, hogy megértés nélkül, üres lélekkel, közönyösen rójuk

a nemzetre az adott sanyaru gazdasági helyzet súlyos következményeit. Tudjuk, hogy szűken jut a kenyér. Szívünk mélyéből átérezzük azt az egész keserves valóságot, amelyik ebben a rideg pár szóban rejlik. Átérezzük a hiányos táplálkozás nélkülözéseit tűrő nép minden szenvedését és minden baját. A lelkünket adnók oda, ha ettől megkímélhetnők a nemzetet.

De nem lehet másként. Nekünk, akik e komoran nagy időkben felelősök vagyunk a nemzetért, tennünk kell róla, hogy győzelmesen viselje el e borzasztó mérkőzés minden megpróbáltatásait. Tennünk kell róla, hogy új kenyérig tartson az élelem; hogy az éhínség ki ne üsse a nemzet kezéből a kardot, amellyel győzelmesen veri vissza az életére törő rablók támadásait.

E kötelességet teljesítjük. Biztosítani fogjuk a katonai kitartásnak gazdasági előfeltételeit. De hogy ezt tehesük, a megelőző évekénél súlyosabb nélkülözések és szenvedések elviselését kell kérnünk a nemzettől. Az itthonmaradottak most állanak a legsúlyosabb erőpróba előtt. Adjon a nemzetnek ehhez az erőfeszítéshez is erőt az a tudat, hogy ennek az élet-halál harcát vivó haza érdekében kell így történnie, hogy pár hónap sanyaruságának, nélkülözésének hősiesség elviselése után ott lesz az új aratás.

*

A miniszterelnök cikke nekünk is szól s intő szavaiból nekünk is le kell vonni a konzekvenciát, amit leghelyesebben úgy teszünk, ha egyszerűen utánozzuk az osztrák példát. Az osztrák minisztertanács — mint azt a minap megirtuk — szigorú rendeletet adott ki, mely szerint osztrák fürdőknön csak azok nyerhetnek tartozko-

dási engedélyt, akik tényleg rászorulnak a kúrára. Ezt pedig úgy állapítják meg, hogy a fürdő hatósági orvosa megvizsgál minden érkező vendéget s közülük csak az maradhat a fürdőn, akinél a vizsgálat kideríti, hogy mulhatatlan szüksége van a kúrára. Aki-ről az orvos ilyen bizonyítványt nem állít ki, annak huszonnégy órán belül el kell hagynia a fürdőt.

A jelek után ítélve, az ideai szezonban igen élénk idegenforgalom vár Pöstyénre. Igen sokan, főleg Ausztriából érdeklődnek már most az itteni ellátási viszonyok iránt. Amilyen örvendetes volna ez normális időkben, annyira nem kívánatos, sőt veszedelmes ez a mostani viszonyok közt, amikor nekünk is alig jut a legszükségesebb élelmiszerekből. Nem kell tovább menni, csak rá kell mutatnunk a tejinségre, mely előbb utóbb oda fog vezetni, hogy még a csecsemők részére se tudunk belőle eleget szerezni. Ismerünk egy hattagu intelligens családot, ahol béke idején négy liter tejet fogyasztottak. Most nagynehezen egy litert kap a család, amelyhez három serdüetlen gyermek tartozik.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a vendégek szigorú revíziójával nem a betegek, hanem csupán az ú. n. luxusvendégek ideözönlésének akarunk gátat vetni.

Ami pedig az erre vonatkozó hivatalos intézkedéseket illeti, úgy véljük, hogy az adott esetben nincs szükség egy magasabb fórum előzetes szankciójára. Elrendelheti ezt a fürdő hatósága saját hatáskörében, aminthogy ezt egy korábbi alkalommal is megtette már.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, április 15. Hivatalos

Keleti harctér.

Nincs jelenteni való.

Olasz harctér:

Osztagaink a Tolmeini hidfőtől behatoltak a Ciginy melletti olasz támaszpontba, leküzdötték a megszálló csapatot és 12 fogollyal tértek vissza.

Délkeleti harctér:

Koricától nyugatra osztagaink több helységről elűzték a francia előőrseket.

Höfer

A német hivatalos jelentés

Berlin, apr. 15.

Nagy főhadiszállás jelenti.

Nyugati harctér.

Ruprecht trónörökös hadcsoportja. Dixmuidennél és Yperntől délre időnkint élénk tűztevékenység. Az arrasi csatateren vonalunknak a Scarpetól északra történt eltolása folytán csak kisebb, az ellenségre nézve veszteségteljes harcokra került a sor. A Scarpe mélyedéstől az Arras-Cambrai vasútig tegnap délelőtt heves harc folyt. Angol hadosztályok sűrű tömegekben több ízben támadtak, de mindannyiszor visszavertük őket és igen véres veszteségeket szenvedtek. Nagy áldozatokon felül az angolok csapatainktól üldözötve még 300 foglyot és két géppuskát is vesztek.

A német trónörökös hadcsoportja:

Soissonstól Reimsig és a Champagne nyugati részén a tűzérési harc tovább tart. A franciák nehéz csata-ágyúinak tüze Lanyonban több épületet elpusztított.

Albert württembergi herceg hadcsoportja:

Egyes szakaszokon élénk ágyútűz. Vállalkozásaink a verduni északkeleti arcvonalon és Beau de Saptnál a Vogezekben foglyokat és zsákmányt eredményeztek. Az Artoisban Ai Aiste mellett, a Champagneban és a Vogezektől délre repülő tevékenység igen élénk. Angolok, franciák és az amerikaiak légi harcokban 17, alulról történt lelövés folytán 4 repülőgépet, továbbá két kötött léghajót vesztek. Richthofen báró százados 44-ik, Schäfer hadnagy pedig 18. és 19-ik ellenfelét lőtte le. Abból a 3 repülőgépből, melyek tegnap Freiburgot megtámadták 3 angol repülőt lelőttünk.

Keleti harctér:

Helyzet változatlan.

Macedon harcvonal.

A Cserna könyökben volt nyugtalanító tüzelésen kívül lényeges esemény nem történt.

Ludendorf

Berlin, április 15.

Woiff-ügynökség jelenti. Április 14-én reggel harci repülőgépeink a flandriai tengerpart előtt légi harcban lelőttek két francia tengerészeti repülőgépet. Mint a két gép utasait elfogtuk.

Tengerészeti vezérkar főnöke.

HIREK

Kihallgatáson. A király legutóbbi budapesti tartózkodásakor f. hó 14-én külön kihallgatáson fogadta Pöstyénfűrdő tulajdonosát Erdődy Imre gróf v. b. t. tanácsost.

Vaskereszt. A német császár Seydl Károly hetvenegyes főhadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a Vaskereszt II. osztályát adományozta. A kitüntetés méltó jutalma a derék főhadnagy legutóbbi hőstettének, melyről a minap részletesen megemlékeztünk.

Kitüntetés. A hadsereg főparancsnokság Vogel Sándor tizedest az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a vas érdemkereszttel és a bronz vitézségi éremmel kitüntette.

Kinevezés. Clair Vilmos hírlapíró, a FMKE. titkárát a vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte az Országos Szabadoktatási Tanács tagjává.

Erdődy Imréné grófné jótékony-célú akciója. Erdődy Imréné grófné csillagkeresztes hölgy, egy a közel napokban Nagyszombatban tartandó jótékony-célú műkedvelői előadás érdekében nagyszabású mozgalmat indított. Az előadást, melynek jövedelmét a Vöröskereszt javára fordítják, f. hó 29-re tervezi a grófné. Az előadás a Felvidék kimagasló művészi eseményének indul.

Gara dr. a szaktudományban. Egy vaskos kötet került a napokban kezünkbe. Oppenheim berlini professzor „Lehrbuch der Nervenkrankheiten“ című híres munkája. A mű több helyen idézi Gara Zsigmond dr. főorvos, pöstyéni fűrdőorvos tudományos megállapításait a *nervus ischiadikus* bántalmaival kapcsolatban, amiről annál nagyobb készséggel veszünk tudomást, mert benne — ha közvetve is — fűrdőnk jelentőségének újabb elismerését látjuk.

A Kaszinóból. A Pöstyéni Kaszinó és a helyiségeket bérbeadó szállodás közt a most lejárt bérszerződés megújítása körül differenciák támadtak. Már arról volt szó, hogy a Kaszinó új helyiségekbe költözik. Mint most értesülünk, a differenciák elsimultak s a Kaszinó továbbra is megmarad régi helyiségeiben. — Itt említjük, hogy a kaszinóévad a fűrdőszézon küszöbön álló beköszöntével vasárnap megszűnt.

Tanulók a hadiárvákért. A pöstyéni polgári iskola tanestíjete, élen Kisfaludi Jenő László igazgatóval, május elején műkedvelői előadást rendez, melyen kizárólag az iskola növendékei fognak közreműködni. Az előadás jövedelméből pöstyéni hadiárva tanulók segélyezésére szánt alapot kívánnak teremteni.

Népfelkelők összeírása. Azok az 1871-67. évi születésű népfelkelésre kötelezettek, akik tényleges katonai szolgálatot nem teljesítettek, valamint az 1893-67. évi születésű azon népfelkelésre kötelezettek, akik törlendőknek, vagy minden népfelkelési szolgálatra alkalmatlanoknak találtattak, kötelesek összeírásuk végett f. hó 17-én és 18-án a község házában jelentkezni.

Nagyszabású művészt. Lőrinczy György kir. tanácsos, Nyitra vármegye tanfelügyelője a Nyitrai megyei Tanítók Háza javára nagyszabású művészt rendezését tervezi fűrdőnkön. Az előadásra több országosan ismert író is megígérte közreműködését.

Összeírják a mulatságok rendezőit. Egy egri lapban olvassuk: „Az egri katonai állomásparancsnokság felkéri mindazokat, akik a háború alatt bármely hadijót-

Pöstyéner Zeitung

Der Wirkl. Geheime Rat und Kämmerer Emmerich Graf Erdődy, Eigentümer des Bades Pöstyén, wurde am 14. d. vom König in Privataudienz empfangen.

Ein grossangelegtes Wohltätigkeitsfest zugunsten des Roten Kreuzes veranstaltet am 29. d. in Nagyszombat die ob ihrer unermüdblichen charitativen Tätigkeit hochgeschätzte Sternkreuzordenndame Gräfin Emmerich Erdődy.

Mit dem eisernen Verdienstkreuz und der bronzenen Tapferkeitsmedaille dekoriert wurde für tapferes Verhalten vor dem Feinde der Landsturmkorporal Sándor Vogel.

Die Landsturmpflichtigen der Jahrgänge 1871-67. haben sich zwecks ihrer Zusammenschreibung am 17-ten oder 18-ten d. am Gemeindehause zu melden.

Die Zöglinge der Pöstyéner Bürgerschule werden zwecks Schaffung eines Fonds zugunsten der Pöstyéner Kriegswaisen demnächst ein Wohltätigkeitsfest veranstalten.

konycélra előadást, vagy mulatságot rendeztek, hogy sziveskedjenek a parancsnokságnál bejelenteni, mikor mily célra rendezték az előadást, illetve összejövetelt, mi volt a kiadásuk és mennyi tiszta bevételt produkáltak a jótékony cél javára.

Szerkesztői üzenetek.

T. L. Megváltoztatott szándéka folytán nem tesszük szavá a dolgot, abban a reményben, hogy az iskolaszék mulhatatlanul jóváteszi hibáját.

Atrocitás. A fenti üzenetből láthatja hogy mért nem foglalkozunk a dologgal. Külömben is a mi szempontunkból nem az a lényeges, hogy az a másik — mint ön írja — makkegészséges ur itthon „dekkol“ hanem az, hogy egy kétizben megsebesült, hazája védelmében nyomorékká lett emberrel nem szabad így bánni.

V. Helyszüke miatt két részre osztjuk. Az első részt legközelebb. Sz. jelenlegi címét nem tudjuk. Az egyesületben megmondják.

Főhadnagy. Kétizben megkíséreltük. Reggel hívtuk fel Budapestet s lapzártáig — 4 óráig — sem tudtuk megkapni. Így — sajnos — le kell mondanunk róla.

Dr PAJOR SZANATORIUM
BUDAPEST VII., Szentkirály-utoza 14.
A PÖSTYÉNI ISZAP FÖLERAKATA

GYÓGYGYMNASZTIKA
ORTHOPÉDIAI GYÓGYINTÉZET
SZÜLŐ- ES NŐBETEG OSZTÁLY

A felmentések revíziója.

*

Pöstyén, április 15.

Nyittravármegye főispáni hivatalához a multhéten megérkezett a fölmentések revíziójának részletes utasítása, amelyet ott nyomban tanulmányozás alá vettek. Hogy mikor kezdődik meg a revízió munkája, még nincs eldöntve s e tekintetben csak akkor határoznak a helyi fórumok, ha a revízióhoz szükséges nyomtatványok megérkeztek. Anynyi bizonyos, hogy ez mielőbb be fog következni. mert május végére be kell fejezni a fölmentettek revízióját, ami nem is olyan egyszerű lesz, mint ahogy az első hírekből sejthető volt.

Hogy miként fog történni a fölmentetek revíziója, arra nézve illetékes helyről a következő érdekes fölvilágosítást kaptuk:

Azok, akik valamely üzennél vagy vállalatnál egyedül vannak fölmentve, a később meghatározott időben a főszolgabíró előtt tartoznak majd jelentkezni fölmentési lapjukkal.

A főszolgabíró vizsgálat alá veszi a fölmentés okait s meggyőződése szerint a nála jelentkezőket az alábbi négy kategóriába sorozza:

I. Pótlás nélkül nélkülözhető. (Azt jelenti, hogy a fölmentési ok megszűnt.)

II. Pótlás mellett nélkülözhető. (Az illetőre szükség van ugyan az üzennél, vállalatnál, vagy intézménynél, de mással pótolható.)

III. Katonai részről adandó pótlással nélkülözhető. (Ahol a polgári hatóság nem tud gondoskodni a munkaerők pótlásáról, ott a katonai hatóság nyújt pótlást segédszolgálatra beosztott s arra alkalmas egyének közül.)

IV. Teljesen nélkülözhetetlen.

Az elbírálás azonban, mondja a részletes utasítás, nem abból a szempontból történik, hogy az illető fölmentett szükséges-e a vállalatnál, üzennél, gazdaságban, vagy intézménynél, hanem hogy pótolhatatlan-e vagy sem? Az elbírálásért az illető tényező személyes felelősséggel tartozik.

A főszolgabíró az iratokat átteszi a főispánhoz, aki újból revízió alá veszi a fölmentéseket s jogában áll a főszolgabíró véleményét helybenhagyni, vagy azzal ellenkező álláspontra helyezkedni. Amennyiben a főispán nem tartja szükségesnek a fölmentés föntartását, nyomban előterjesztést tesz az illető fölmentett azonnali behívására nézve.

A főispán revíziója után a fölmentések aktái a különböző szakminiszteriumokba kerülnek, ahol újabb bírálat alá veszik azokat s átteszik végleges döntés végett a honvédelmi miniszteriumhoz.

A kereskedelmi és ipari vállalatok alkalmazottait a pozsonyi kereskedelmi és iparkamaránál tartoznak bejelenteni. A kamara is az imént említett négy kategóriába sorozza a felmentetteket s közvetlenül a kereskedelmi és pénzügyi miniszteriumokba terjeszti föl a kimutatásokat, ahonnan aztán újabb bírálat után átteszik végleges döntés végett a honvédelmi miniszteriumba.

Utmutató fürdővendégeknek

A kúra megszakításával, vagy befejeztével Pöstyénből élelmiszert így lehet legjobban hazacsempészni:

Tojás.

A tojást egy könyv lapjai közé préseljük, így nyíltan és feltűnés nélkül hónunk alatt hordhatjuk.

Liszt.

Ezzel telehintjük az asszony vagy a barátó arcát. Így jó néhány kilót vihetünk át feltűnés nélkül a perronzáron.

Kávét.

A kávét megdaráljuk s betesszük egy tubákos szelencébe. Az ellenőr közeledtekor minden orrlyukba egy-egy kilónyi adag dugandó.

Vaj.

A vajat az elutazás napján megolvastjuk s csizmákba öntjük. A csizmát azután felhuzzuk s beállunk vele egy hideg vízzel telt sajtárba, ahol addig maradunk, míg a vaj kihül. Így nemcsak, hogy a vajat feltűnés nélkül magunkkal vihetjük a vasuton, hanem elasztikus, könnyűed, sikamló járást is nyerünk.

Tyuk.

A tyukot legjobban fejünkre tesszük (kopaszok előbb szénát rakjanak rá!), fölébe kemény kalapot nyomunk és velünk-született előkelő léptekkel egy elsőosztályú fülke felé tartunk. Eszeágába se jut senkinek a legcsekélyebb gyanút táplálni. Ellenkezőleg. Ha csak egy kis szerencsénk van, a tyuk, amilyen jóindulatu, még friss tojást is toj. Otthon megérkezve, jó lesz tehát a kalapot megfelelő elővigyázatossággal levenni. Vízfejüknél ez a kísérlet némi veszéllyel jár, mert a tyuk nem tudván uszni, könnyen belefulhat a fej vizébe.

Sonka.

A sonkát vágjuk szeletekre, tegyük vajaskenyérré s közvetlen elutazásunk előtt együnk belőle annyit, amennyit magunkkal akarunk vinni.

Marhanyelv.

Marhanyelvét ki-ki tartsa szájában és csak az ellenőrző közeg kivánságára mutassa elő.

Milliók

használják

Köhögés

rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs- és számarköhögés ellen, a

KAISER-féle mellkaramellakat

a három fenyővel

6100

elismervény, illetve bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól biztosítja a biztos sikert.

Külsőleg csinos dobozokban igen izletes cukorka.

Egy csomag 20 és 40 fillér. Egy doboz 60 fillér.

Kapható az összes gyógyszerárakban és a legtöbb drogériában, továbbá Telegdi B. gyógyszerár Nagykosztolán.

TÖRLEY

TALISMAN

CASINO RÉSERVÉ

Millionen

gebrauchen gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh, Verschleimung Krampf- u. Keuchhusten

Kaiser's Brust-Caramellen

mit den 3 Tannen!

6100

not. begl. Zeugnisse von Aerzten und Privatven verbürgen den sicheren Erfolg.

Aeusserst bekömmliche und wohlschmeckende Bonbons.

Packet 20 und 40 Heller. Dose, 60 Heller. Zu haben bei: Josef Meth, Apoth. z. hl. Josef Pöstyén G. Emanuel Salvator-Apotheke Pöstyén, sowie bei

Béla Telegdi, Apotheke Nagykosztolán

FELVIDEKI PARCELLÁZÓ ES GAZDASÁGI BANK RESZVÉNYTÁRSASÁG : NYITRA.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészszbeni továbbadás céljából. Elfogad megőrzéseket parcellázások keresztiúlvitelére használt esesedes vagy megntározott összeg fejében, birtokeladásokat és vételeket. Vásárolzerdőterületeket kihasználásra vagy bármintemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal hasznóberleteket alberleti joggal. Felvállal gőzkeszántásokat. Saját és béreit bányából szállit meder és zuzott kavicsot, építő homokot, couiet, termeskövet, iszfalt- és betonanyagot. Ugyónki közbenjárás megállapodás szerint díjazva.

Részletes fölvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága Nyitrán.

Előkelő, Magyarországon
jól bevezetett

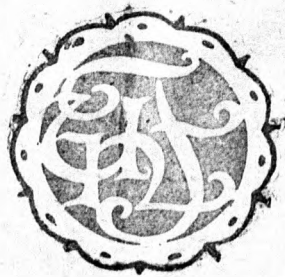
Automobilgyár

Képviseleteket

óhajt létesíteni Magyarországon
nagyobb vidéki városokban.

Csakis kifogástalan, helyben ismerős, az eladásban jártas és autotechnikai ismeretekkel rendelkező egyénekre reflektálunk, kik nagyobb tőke, esetleg megfelelő biztosíték felett is rendelkeznek. Ily képviselet átvétele különösen oly egyének vagy cégek részére alkalmas, melyek megfelelő raktár és garage, mint pedig javító műhelynek felhasználható helyiségek felett rendelkeznek. A pályázóknak előnyös képviseleti feltételeket és a legmesszebbmenő támogatást nyújtjuk. Szíves kimerítő ajánlatokat referenciák, bankok megnevezésével „AUTOMOBILGYÁR” 60260 jelű alatt kérjük SCHWARZ JÓZSEF HIRDETÉSI IRODÁJÁBA küldeni, Budapest, VI. Andrássy-ut 7. (Kettős borítékban.)

(609)

Szállodai, kereskedelmi és alkalmi nyomtatványok, falragaszok szinnyomatok izléses kivitelben, mérsékelt árak mellett

FÖLDES

Ujság- és Nyomdavállalata

Pöstyén, Erzsébet-ut 29.

TELEFON 43.

Kovald fest tisztít

Pöstyéni gyűjtőhely:

JAVORSZKY HERMIN,

női kalapüzlet, Erzsébet-út 8. szám

Pöstyéni Takarékpénztár R. T.

A Fürdőszállóval szemben.

Tőzsdei megbízások. Értékpapírok, devisek és valuták eladása. Szelvények beváltása. Értékek megőrzése. Betétek jutányos feltételek mellett.

Pöstyéner Sparkassen A.-G.

Vis-à-vis dem Kurhotel.

Abwicklung von Börsenordres. Verkauf von Wertpapieren, Devisen, Valuten. Einlösung v. Coupons. Aufbewahrung v. Effekten. Depots Einlagen zu den günstigsten Bedingungen.